

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ**

*Στρατηγική για την
Ενίσχυση της
Ανταγωνιστικότητας
και τη Διεθνοποίηση
της Κυπριακής
Βιομηχανίας*

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ 2025-2030

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Περιεχόμενα

1	Επιτελική Σύνοψη (Executive Summary)	2
2	Εισαγωγή.....	2
2.1	Η Στρατηγική	3
3	Όραμα	4
4	Το Βιομηχανικό Περιβάλλον της Κύπρου.....	5
4.1	Κύριοι Τομείς της Κυπριακής Μεταποιητικής Βιομηχανίας	5
4.2	Τομείς και Προϊόντα με Προοπτική Ανάπτυξης	6
5	Εξωτερικό Εμπόριο και Βιομηχανία	6
5.1	Ανάλυση Κυπριακών Εξαγωγικών Επιχειρήσεων (2019-2022)	6
5.2	Εξαγωγές Βιομηχανικών Προϊόντων (2014-2023).....	7
6	Στρατηγικές Κατευθύνσεις Κυπριακής Βιομηχανίας	8
6.1	Επιχειρηματικό Περιβάλλον και Αύξηση Ανταγωνιστικότητας	9
6.2	Πράσινη Μετάβαση	10
6.3	Ψηφιακή Μετάβαση.....	11
6.4	Ανθρώπινο Δυναμικό και Δεξιότητες.....	12
6.5	Ενίσχυση πρόσβασης σε Χρηματοδότηση	13
6.6	Διεθνοποίηση της Κυπριακής Βιομηχανίας	14
7	Καταληκτικά Σχόλια	15

1 Επιτελική Σύνοψη (Executive Summary)

Η Στρατηγική για την Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας και τη Διεθνοποίηση της Κυπριακής Βιομηχανίας 2025-2030, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας (ΥΕΕΒ), αποτελεί μια ολοκληρωμένη στρατηγική προσέγγιση για την ενίσχυση και αναβάθμιση του κυπριακού βιομηχανικού τομέα. Στόχος είναι η δημιουργία ενός σύγχρονου, ανθεκτικού και εξωστρεφούς βιομηχανικού περιβάλλοντος, ικανού να ανταποκριθεί στις παγκόσμιες προκλήσεις και ευκαιρίες.

Εξελίσσοντας την υφιστάμενη «Νέα Βιομηχανική Πολιτική 2019-2030», το έγγραφο είναι απόλυτα ευθυγραμμισμένο με τις ευρωπαϊκές πολιτικές και τις απαιτήσεις της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης.

Το έγγραφο καταγράφει τη συμβολή της βιομηχανίας στην κυπριακή οικονομία, αναδεικνύοντας το σημαντικό ρόλο της σε επίπεδο Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) και απασχόλησης. Επισημαίνεται η σημασία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και η ανάγκη για ενίσχυση της παραγωγικότητας και της προστιθέμενης αξίας, ώστε ο τομέας να παραμείνει ανταγωνιστικός και βιώσιμος.

Μέσω της ανάλυσης των επιδόσεων της κυπριακής βιομηχανίας στον τομέα των εξαγωγών, καταγράφεται η αυξητική τάση των εξαγωγών βιομηχανικών προϊόντων τα τελευταία χρόνια και η συμβολή τους στη διεθνοποίηση της κυπριακής οικονομίας. Επίσης, τονίζεται η ανάγκη αξιοποίησης νέων αγορών και ενίσχυσης της διεθνούς δικτύωσης για τη βελτίωση της εξωστρέφειας των κυπριακών επιχειρήσεων.

Η Στρατηγική βασίζεται σε έξι στρατηγικές κατευθύνσεις για την επίτευξη των στόχων της: τη **Βελτίωση του Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος**, την **Πράσινη Μετάβαση**, τη **Ψηφιακή Μετάβαση**, την **Ενίσχυση του Ανθρώπινου Δυναμικού**, τη **Διευκόλυνση της Πρόσβασης σε Χρηματοδότηση** και την **Ενίσχυση της Διεθνοποίησης**.

Με την υλοποίηση των παραπάνω κατευθύνσεων, το ΥΕΕΒ φιλοδοξεί να καταστήσει την κυπριακή βιομηχανία πυλώνα ανάπτυξης και καινοτομίας, ενισχύοντας παράλληλα τη θέση της χώρας στις διεθνείς αγορές. Το όραμα της πολιτικής είναι η δημιουργία μιας δυναμικής και ανταγωνιστικής βιομηχανίας, που θα συμβάλει αποφασιστικά στη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και στη μακροπρόθεσμη ευημερία της Κύπρου.

2 Εισαγωγή

Η βιομηχανική παραγωγή ανέκαθεν αποτελούσε ένα από τους κύριους άξονες της οικονομικής ανάπτυξης και σταθερότητας της Κύπρου. Μέσω της δημιουργίας θέσεων εργασίας, της ενίσχυσης των εξαγωγών, της προώθησης της καινοτομίας και της βελτίωσης της ανθεκτικότητας, η κυπριακή βιομηχανία διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην ευημερία και τη μεσοπρόθεσμη βιωσιμότητα της κυπριακής οικονομίας στο σύνολό της.

Η όλο και αυξανόμενη παγκοσμιοποίηση, η συνεχής διεύρυνση των αγορών, καθώς και οι αναδυόμενες τάσεις, καθιστούν τον στρατηγικό προσανατολισμό των πολιτικών βιομηχανικής παραγωγής της Κύπρου, κρίσιμο για την βιωσιμότητα και την επιτυχία των κυπριακών επιχειρήσεων. Στο πλαίσιο αυτό, μια στοχευμένη και καλά σχεδιασμένη πολιτική παραγωγής βιομηχανικών προϊόντων, σε συνδυασμό με δράσεις για τη διευκόλυνση των εξαγωγών και της διεθνοποίησης των επιχειρήσεων, μπορεί να οδηγήσει σε αυξημένη εξαγωγική δραστηριότητα,

βιώσιμη ανάπτυξη και βελτίωση της θέσης της Κύπρου στον παγκόσμιο οικονομικό χάρτη. Συνεπώς, η διασύνδεση της πολιτικής παραγωγής βιομηχανικών προϊόντων με την πολιτική διεθνοποίησης, είναι καθοριστική για την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης και της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας της Κύπρου.

2.1 Η Στρατηγική

Η **Στρατηγική για την Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας και τη Διεθνοποίηση της Κυπριακής Βιομηχανίας**, αποτελεί τη μετεξέλιξη της «Νέας Βιομηχανικής Πολιτικής 2019 – 2030» του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας (ΥΕΕΒ). Η ανάγκη για την μετεξέλιξη της υφιστάμενης Βιομηχανικής Πολιτικής η οποία τέθηκε σε εφαρμογή το 2019, έρχεται σε συνάρτηση με την επικαιροποίηση της Ευρωπαϊκής Βιομηχανικής Πολιτικής, καθώς και μετά από διαβουλεύσεις του ΥΕΕΒ με εμπλεκόμενους φορείς της κυπριακής βιομηχανίας, στα πλαίσια των προσπαθειών του για την ενίσχυση και τη μετάβαση των επιχειρήσεων σε μια πιο ανταγωνιστική και διεθνοποιημένη αγορά.

Το παρόν έγγραφο αποσκοπεί στη **δημιουργία ενός καθοδηγητικού πλαισίου για την ενίσχυση της βιομηχανικής παραγωγής και την προώθηση των εγχώριων επιχειρήσεων στις διεθνείς αγορές**. Μέσω ενός οργανωμένου πλαισίου, το ΥΕΕΒ στοχεύει στην προώθηση της βιομηχανίας και τη σύνδεση των τοπικών επιχειρήσεων με τις παγκόσμιες αγορές, θέτοντας τις βάσεις για μια δυναμική και εξωστρεφή οικονομία.

Βασικός στόχος του εγγράφου πολιτικής, είναι η παροχή **στρατηγικής κατεύθυνσης** για την ανάπτυξη της βιομηχανίας, θέτοντας τις προτεραιότητες που πρέπει να ακολουθηθούν από τις επιχειρήσεις και το κράτος για την ενίσχυση της βιομηχανικής παραγωγής. Η σύνδεση αυτή καθίσταται σημαντική καθώς το παγκόσμιο εμπόριο γίνεται όλο και πιο ανταγωνιστικό, με τις επιχειρήσεις να χρειάζονται σαφή καθοδήγηση και στόχους για να προσαρμοστούν στις διεθνείς απαιτήσεις. Το έγγραφο πολιτικής επενδύει στη **συνεργασία μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα**, επιδιώκοντας στην ενίσχυση του διαλόγου μεταξύ κυβέρνησης και επιχειρήσεων, συμβάλλοντας έτσι στη διαμόρφωση πολιτικών που ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες της βιομηχανίας.

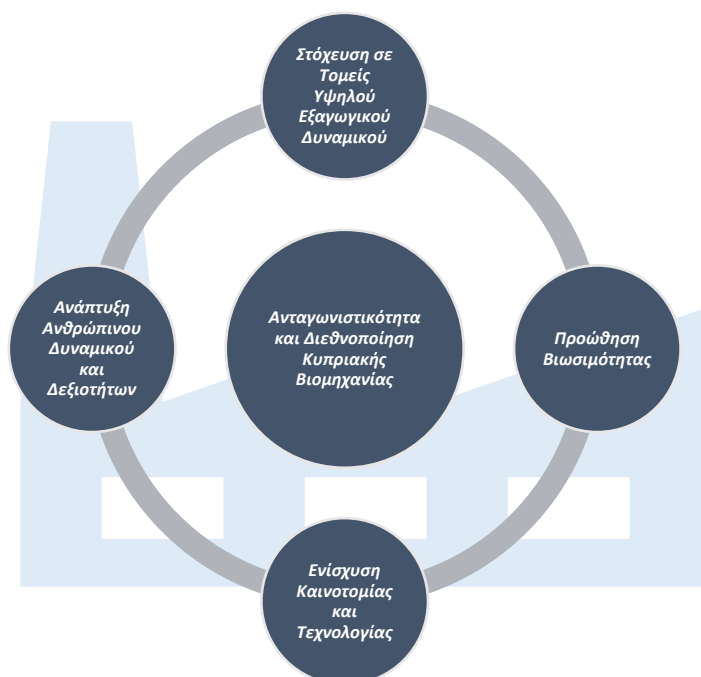
Επιπλέον, στοχεύοντας στην **ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας** μέσω της προώθησης της καινοτομίας, της τεχνολογικής αναβάθμισης και της βελτίωσης της παραγωγικότητας, το έγγραφο πολιτικής αποσκοπεί στη διασφάλιση ότι οι βιομηχανίες θα μπορούν να ανταποκριθούν στις προκλήσεις των παγκόσμιων αγορών, αποκτώντας τα απαραίτητα εργαλεία και κίνητρα για να ενισχύσουν τη θέση τους στον διεθνή ανταγωνισμό. Συνακόλουθα, η ανάπτυξη της βιομηχανικής παραγωγής θα οδηγήσει στη **δημιουργία νέων θέσεων εργασίας**, ιδιαίτερα σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας, συμβάλλοντας με αυτό τον τρόπο στην κοινωνική σταθερότητα, την ευημερία και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών.

Τέλος, η εξωστρέφεια αποτελεί σημαντική συνιστώσα της οικονομικής ανάπτυξης, καθώς επιτρέπει στις επιχειρήσεις να αποκτήσουν πρόσβαση σε νέες αγορές, να ενισχύσουν τις πωλήσεις τους και να δημιουργήσουν στρατηγικές συμμαχίες. Θέτοντας ως στόχο τη **διεθνοποίηση των κυπριακών επιχειρήσεων**, το έγγραφο αναλύει στρατηγικές για την υποστήριξη των επιχειρήσεων στη διαδικασία εξαγωγών και στην ανάπτυξη διεθνών συνεργασιών. Οι προσπάθειες διεθνοποίησης ενισχύονται από πολιτικές οι οποίες επικεντρώνεται στη **στοχευμένη οικονομική ενίσχυση, καθώς και την παροχή άλλων κινήτρων**, με συγκεκριμένα κριτήρια, διασφαλίζοντας την ορθολογική διαχείριση των δημόσιων πόρων και εξασφαλίζοντας παράλληλα τη μέγιστη αποδοτικότητα.

3 Όραμα

Το όραμα του YEEB εστιάζει στη συνολική ενίσχυση των πολιτικών βιομηχανικής παραγωγής δημιουργώντας μια **ανταγωνιστική, ευέλικτη και ανθεκτική βιομηχανία για την Κύπρο, με ιδιαίτερη έμφαση στη σύνδεσή τους με τις στρατηγικές διεθνοποίησης των επιχειρήσεων**. Στόχος είναι η εγχώρια βιομηχανία να εξελιχθεί σε έναν δυναμικό τομέα που υποστηρίζει τόσο την παραγωγή για εγχώρια κατανάλωση όσο και την προώθηση κυπριακών προϊόντων στις ξένες αγορές, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητά τους. Η διασύνδεση των κυπριακών επιχειρήσεων παραγωγής βιομηχανικών προϊόντων με τις αγορές του εξωτερικού, δημιουργεί ένα περιβάλλον όπου οι κυπριακές επιχειρήσεις μπορούν να αντλήσουν τεχνογνωσία, πόρους και στρατηγικές συνεργασίες, ενισχύοντας την αμφίδρομη ροή προϊόντων και επενδύσεων. Αυτή η διττή προσέγγιση θα επιτρέψει τη διαρκή ανάπτυξη της κυπριακής βιομηχανίας και την ενεργή συμμετοχή της στις παγκόσμιες αγορές, προωθώντας την οικονομική ανάπτυξη και τη βελτίωση του οικονομικού περιβάλλοντος της Κύπρου.

Στα πλαίσια αυτά, η Στρατηγική για την Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας και Διεθνοποίησης της Κυπριακής Βιομηχανίας βασίζεται στην αναγνώριση των δυνατοτήτων του βιομηχανικού τομέα, στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος που προάγει την καινοτομία και την αειφορία, και στη διαμόρφωση στρατηγικών συνεργασιών που θα ενδυναμώσουν την εξωστρέφεια των επιχειρήσεων. Το όραμα του YEEB αποσκοπεί στην:

Το όραμα του YEEB αποτελεί ένα συνεκτικό πλαίσιο Στρατηγικών Κατευθύνσεων που στοχεύουν στη δημιουργία ενός ανταγωνιστικού βιομηχανικού τομέα με διεθνή προσανατολισμό. Οι Στρατηγικές για την Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας και Διεθνοποίησης της Κυπριακής Βιομηχανίας, με την συνδρομή όλων των εμπλεκόμενων φορέων, μετουσιώνονται σε ένα δυναμικό Σχέδιο Δράσης το οποίο θα τυγχάνει συνεχούς εμπλουτισμού στη βάση της συνεργασίας και του διαλόγου μεταξύ του επιχειρήσεων και του κράτους. Οι στοχευμένες δράσεις περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την προώθηση της επιχειρηματικότητας και την ενίσχυση της δυναμικής ανάπτυξης των επιχειρήσεων, την ανάπτυξη ειδικευμένων αγορών, την ενίσχυση της

σύνδεσης της εκπαίδευσης με τη βιομηχανία και την κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού, την ανάπτυξη προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, καθώς και τον ψηφιακό και πράσινο μετασχηματισμό.

Η στήριξη της καινοτομίας, της βιωσιμότητας και της εξαγωγικής δραστηριότητας θα εξασφαλίσει ότι οι κυπριακές επιχειρήσεις θα είναι έτοιμες να ανταποκριθούν στις προκλήσεις της διεθνούς αγοράς και να συμβάλλουν δυναμικά στην ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας.

4 Το Βιομηχανικό Περιβάλλον της Κύπρου

Το βιομηχανικό περιβάλλον της Κύπρου αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την οικονομική ανάπτυξη και τη συνολική ανταγωνιστικότητα της χώρας. Παρά το μικρό μέγεθος της κυπριακής οικονομίας, ο βιομηχανικός τομέας διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη συμβολή στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ), στην απασχόληση και στη δραστηριότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Συνεισφορά στο ΑΕΠ: Η βιομηχανία συμβάλλει ουσιαστικά στο ΑΕΠ της Κύπρου. Για το 2022, η συμμετοχή του βιομηχανικού τομέα στο ΑΕΠ ανήλθε στο 8,3%. Επίσης, η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία της μεταποίησης αντιστοιχεί στο 6% του συνόλου της οικονομίας, καταδεικνύοντας τη σημαντική συμβολή του τομέα στη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Απασχόληση: Ο βιομηχανικός τομέας απασχολεί το 8% της συνολικής εργατικής δύναμης της χώρας, με το ποσοστό αυτό να παραμένει σταθερό τα τελευταία χρόνια. Η βιομηχανία προσφέρει σταθερές θέσεις εργασίας, οι οποίες ενισχύουν την απασχόληση και συμβάλλουν στη μείωση της ανεργίας, ιδιαίτερα σε περιοχές με συγκέντρωση βιομηχανικών δραστηριοτήτων.

Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις: Η κυπριακή βιομηχανία στηρίζεται κυρίως στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 99,8% των βιομηχανικών επιχειρήσεων. Υπάρχουν περισσότερες από 5.000 βιομηχανικές ΜΜΕ στον τομέα της μεταποίησης, που απασχολούν πάνω από 35.000 εργαζόμενους και δημιουργούν αξία παραγωγής ύψους περίπου €4,5 δισ. Ο ρόλος των ΜΜΕ είναι κρίσιμος για την ευρωστία του βιομηχανικού τομέα, καθώς αποτελούν τη βάση της βιομηχανικής παραγωγής και ενισχύουν την οικονομική σταθερότητα.

4.1 Κύριοι Τομείς της Κυπριακής Μεταποιητικής Βιομηχανίας

Βιομηχανία Τροφίμων: Ο τομέας της βιομηχανίας τροφίμων αποτελεί βασικό πυλώνα της κυπριακής μεταποίησης, με αξία παραγωγής που ανέρχεται σε €1,7 δισ. Στον τομέα αυτό περιλαμβάνονται προϊόντα όπως γαλακτοκομικά, αροτριά και ζαχαροπλαστική, επεξεργασία κρεάτων και πουλερικών, καθώς και προϊόντα ζωοτροφών, χυμοί και αλιευτικά.

Βιομηχανία Ποτών: Η βιομηχανία ποτών συνεισφέρει με αξία παραγωγής ύψους €136 εκατ. και περιλαμβάνει προϊόντα όπως αναψυκτικά, νερά, μπίρα και οίνο, τα οποία αποτελούν σημαντική κατηγορία εξαγωγών για την Κύπρο.

Βασικά Φαρμακευτικά Προϊόντα: Με αξία παραγωγής €344 εκατ., ο τομέας των βασικών φαρμακευτικών προϊόντων περιλαμβάνει φάρμακα για ανθρώπινη χρήση και αποστειρωμένα προϊόντα, ενισχύοντας την εξαγωγική δραστηριότητα και την καινοτομία στην κυπριακή βιομηχανία.

Βιομηχανία Ξύλου (εκτός από έπιπλα): Ο τομέας της βιομηχανίας ξύλου, με αξία παραγωγής €203 εκατ., περιλαμβάνει ξυλουργικές εργασίες και παράγει προϊόντα για ποικίλες χρήσεις, προσφέροντας ποιοτικές λύσεις για την αγορά.

Παραγωγή Προϊόντων από Ελαστικό και Πλαστικές Ύλες: Με αξία παραγωγής €135 εκατ., ο τομέας αυτός παράγει πλαστικές πλάκες, σωλήνες, φύλλα και είδη συσκευασίας, καλύπτοντας ανάγκες της τοπικής και διεθνούς αγοράς.

Παραγωγή Άλλων Μη Μεταλλικών Ορυκτών Προϊόντων: Η παραγωγή μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων ανέρχεται σε €541 εκατ. και περιλαμβάνει προϊόντα όπως έτοιμο σκυρόδεμα, τσιμέντο και μορφοποιημένο γυαλί.

Κατασκευή Μεταλλικών Προϊόντων (Εξαρτήματα Μηχανημάτων και Εξοπλισμός): Η αξία παραγωγής στον τομέα αυτόν ανέρχεται σε €494 εκατ. και περιλαμβάνει προϊόντα όπως μεταλλικά σκελετά και κουφώματα, ενισχύοντας την κατασκευαστική βιομηχανία.

Λοιπά Προϊόντα: Με αξία παραγωγής €960 εκατ., η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει βασικά μέταλλα, χάρτινα προϊόντα, χημικά, εκτυπώσεις, ηλεκτρονικά εξοπλισμό και άλλα προϊόντα που ενισχύουν την πολυμορφία της κυπριακής βιομηχανίας.

4.2 Τομείς και Προϊόντα με Προοπτική Ανάπτυξης

Προϊόντα Υψηλής Τεχνολογίας: Η ανάπτυξη προϊόντων υψηλής τεχνολογίας αποτελεί έναν τομέα με σημαντικές δυνατότητες, καθώς ενισχύει την καινοτομία και τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της κυπριακής βιομηχανίας.

Αμυντική Βιομηχανία: Η αμυντική βιομηχανία αποτελεί στρατηγικό τομέα με δυνατότητες ανάπτυξης προϊόντων και τεχνολογιών που συμβάλλουν στην ασφάλεια και την αμυντική ικανότητα της χώρας.

Προϊόντα Διπλής Χρήσης (Dual Use Goods): Τα προϊόντα διπλής χρήσης, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν τόσο για πολιτικούς όσο και για στρατιωτικούς σκοπούς, αποτελούν τομέα με ιδιαίτερη προοπτική. Η παραγωγή τέτοιων προϊόντων ενισχύει τη διαφοροποίηση της κυπριακής βιομηχανίας και την πρόσβασή της σε ειδικές αγορές.

Βιομηχανία Μηδενικών Καθαρών Εκπομπών (Net-Zero Industries): Η στροφή προς τη βιομηχανία μηδενικών καθαρών εκπομπών αποτελεί βασικό στοιχείο για την ενίσχυση της βιωσιμότητας. Περιλαμβάνει τεχνολογίες και προϊόντα που μειώνουν τις εκπομπές ρύπων και ενισχύουν τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

5 Εξωτερικό Εμπόριο και Βιομηχανία

5.1 Ανάλυση Κυπριακών Εξαγωγικών Επιχειρήσεων (2019-2022)

Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις (0-10 εργαζόμενοι): Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις παρουσιάζουν μικρή μείωση στον αριθμό τους και στα επίπεδα εξαγωγών, επισημαίνοντας την ανάγκη υποστήριξης για αύξηση της εξαγωγικής τους δυναμικής. Συγκεκριμένα, το 2019 υπήρχαν 238 πολύ μικρές

επιχειρήσεις με εξαγωγές ύψους €22,4 εκατ., ενώ το 2022 ο αριθμός τους μειώθηκε σε 216, με συνολικές εξαγωγές €21,5 εκατ.

Μικρές Επιχειρήσεις (11-49 εργαζόμενοι): Ο αριθμός των μικρών επιχειρήσεων παρέμεινε σταθερός γύρω στις 160, ενώ οι εξαγωγές τους αυξήθηκαν κατά 20%, από €99 εκατ. το 2019 σε €121,4 εκατ. το 2022. Η αύξηση αυτή αναδεικνύει τη δυναμική των μικρών επιχειρήσεων και τη δυνατότητά τους να βελτιώνουν την εξαγωγική τους απόδοση.

Μεσαίες Επιχειρήσεις (50-249 εργαζόμενοι): Οι μεσαίες επιχειρήσεις αυξήθηκαν από 59 το 2019 σε 64 το 2022, ενώ οι εξαγωγές τους ανήλθαν από €321,5 εκατ. σε €485 εκατ., σημειώνοντας αύξηση κατά 50%. Αυτές οι επιχειρήσεις αποτελούν κεντρικό πυλώνα των εξαγωγών, λόγω της δυνατότητάς τους να επιτυγχάνουν υψηλά επίπεδα εξαγωγικής απόδοσης.

Μεγάλες Επιχειρήσεις (>250 εργαζόμενοι): Ο αριθμός των μεγάλων επιχειρήσεων παρέμεινε σταθερός στις 6-7 επιχειρήσεις, με εξαγωγές που αυξήθηκαν από €324 εκατ. το 2019 σε €345,4 εκατ. το 2022. Παρά τον μικρό αριθμό τους, οι μεγάλες επιχειρήσεις συνεισφέρουν σημαντικά στις εξαγωγές, επιβεβαιώνοντας την ισχυρή τους θέση στην κυπριακή εξαγωγική αγορά.

Οι μεγάλες επιχειρήσεις, παρότι αποτελούν μόλις το 1,57% του συνόλου των εξαγωγικών επιχειρήσεων, συνεισφέρουν σημαντικά, καλύπτοντας το 35,5% των εξαγωγών για το 2022. Αυτό υπογραμμίζει τη σπουδαία συμβολή τους στην εξαγωγική δραστηριότητα της Κύπρου. Από την άλλη, οι μεσαίες επιχειρήσεις έχουν την υψηλότερη συμμετοχή στις εξαγωγές μεταξύ των κατηγοριών των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), καταδεικνύοντας τον καθοριστικό ρόλο των ΜΜΕ στην οικονομία και στην ενίσχυση των εξαγωγών. Ωστόσο, οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις χρειάζονται περαιτέρω επενδύσεις στην καινοτομία και στην αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους, ώστε να ενισχύσουν τη συμμετοχή τους στις εξαγωγές και να βελτιώσουν τη θέση τους στη διεθνή αγορά.

5.2 Εξαγωγές Βιομηχανικών Προϊόντων (2014-2023)

Οι εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων από την Κύπρο έχουν σημειώσει σημαντική αύξηση κατά την περίοδο 2014-2023, ενισχύοντας τη συμβολή του βιομηχανικού τομέα στην οικονομία της χώρας και αναδεικνύοντας τη σημασία του στον εξαγωγικό τομέα. Η ανάπτυξη αυτή αντικατοπτρίζει την αυξημένη ζήτηση για κυπριακά βιομηχανικά προϊόντα σε διεθνές επίπεδο και την επιτυχή διείσδυση των κυπριακών επιχειρήσεων σε ξένες αγορές.

Γενική Επισκόπηση των Εξαγωγών

- Το 2023, οι βιομηχανικές εξαγωγές αντιπροσωπεύουν το 96% των συνολικών εξαγωγών, αναδεικνύοντας τη σημαντική θέση των βιομηχανικών προϊόντων στον εξαγωγικό τομέα της Κύπρου.
- Οι συνολικές εξαγωγές της Κύπρου (εκτός των πετρελαιοειδών) αυξήθηκαν από €731 εκατ. το 2014 σε €1.202 εκατ. το 2023, παρουσιάζοντας μια εντυπωσιακή άνοδο κατά +64%.
- Οι εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων (εκτός των πετρελαιοειδών) αυξήθηκαν από €625 εκατ. το 2014 σε €1.110 εκατ. το 2023, δηλαδή σημείωσαν αύξηση +77%.

- Η αξία των εξαγωγών Μεταποιημένων Βιομηχανικών Προϊόντων αυξήθηκε από €499 εκατ. (2019) σε €643 εκατ. (2023), ενώ των Βιομηχανικών Προϊόντων Γεωργικής Προέλευσης, αυξήθηκαν από €295 εκατ. (2019) σε €405 εκατ. (2023).
- Τα Φαρμακευτικά Προϊόντα (περίπου το 15% του συνόλου των εξαγωγών) και το Χαλλούμι (περίπου το 13% των συνολικών εξαγωγών), αποτελούν τα Κυριότερα Εξαγωγίμα Βιομηχανικά Προϊόντα της Κύπρου.

Κορυφαίοι Εμπορικοί Εταίροι

- **Εγχώριες Εξαγωγές (2021-2023):** Οι κυριότεροι εμπορικοί εταίροι για την Κύπρο περιλαμβάνουν την Ελλάδα, τον Λίβανο, το Ισραήλ, τη Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιταλία.
- **Εισαγωγές (2021-2023):** Οι σημαντικότεροι προμηθευτές για την κυπριακή αγορά είναι η Ελλάδα, το Ισραήλ, η Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Κίνα, η Ισπανία, η Ιταλία και η Ολλανδία.

6 Στρατηγικές Κατευθύνσεις Κυπριακής Βιομηχανίας

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, υιοθέτησε στις 24/05/2024 το κείμενο “A competitive European industry driving our green, digital and resilient future”, μια πολιτική για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Βιομηχανίας. Η πολιτική αυτή αποτελείται από πέντε βασικούς πυλώνες οι οποίοι έχουν στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, λαμβάνοντας υπόψη αφενός, τις ευρωπαϊκές δεσμεύσεις για πράσινη και ψηφιακή μετάβαση και αφετέρου, την ανάγκη να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις του αυξημένου ανταγωνισμού από τρίτες χώρες.

Η Στρατηγική για την Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας και Διεθνοποίησης της Κυπριακής Βιομηχανίας θέτει ως προτεραιότητα τη δημιουργία ενός πλαισίου στήριξης των επιχειρήσεων, βασισμένο σε Στρατηγικές Κατευθύνσεις οι οποίες συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του παρόντος Εγγράφου Πολιτικής.

Για το σκοπό αυτό, η παρούσα πολιτική, υιοθετεί έξι (6) Στρατηγικές Κατευθύνσεις, οι οποίες βασίζονται πρωταρχικά στην δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών για την κάλυψη των αναγκών της Κυπριακής Βιομηχανίας και επιπλέον, στην ευθυγράμμιση της με το όραμα της ΕΕ για την Ευρωπαϊκή Βιομηχανία. Για την επιλογή των Στρατηγικών Κατευθύνσεων λήφθηκαν υπόψη οι Πυλώνες της «Νέας Βιομηχανικής Πολιτικής 2019 – 2030» του ΥΕΕΒ (2019) και η Ευρωπαϊκή Βιομηχανική Πολιτική (2024).

Για τη δημιουργία μιας ανταγωνιστικής, ανθεκτικής και ευέλικτης βιομηχανίας αναπτύσσονται πιο κάτω, έξι Στρατηγικές Κατευθύνσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, στην ενίσχυση των βιομηχανιών για να πετύχουν πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, στην ορθή κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού, στην αντιμετώπιση των προκλήσεων στη χρηματοδότηση, καθώς και στην ενίσχυση τους στις προσπάθειες διεθνοποίησης της βιομηχανικής παραγωγής.

6.1 Επιχειρηματικό Περιβάλλον και Αύξηση Ανταγωνιστικότητας

Για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής βιομηχανίας, έχουν τεθεί ως προτεραιότητα στρατηγικές κατευθύνσεις που στοχεύουν στη δημιουργία ενός ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος και στην ενίσχυση των δυνατοτήτων του τομέα. Οι βασικοί άξονες αυτών των στρατηγικών επικεντρώνονται στη διευκόλυνση της επιχειρηματικότητας, τη μείωση της γραφειοκρατίας, την ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης, καθώς και στην προσέλκυση ποιοτικών επενδύσεων και στη διευκόλυνση της δραστηριοποίησης ξένων εταιρειών στην Κύπρο.

Στόχοι:

Το YEEB στοχεύει στη μείωση της γραφειοκρατίας και την απλοποίηση των διαδικασιών, αναγνωρίζοντας ότι η μείωση του διοικητικού φόρτου αποτελεί θεμελιώδη παράγοντα για την επιτάχυνση των επιχειρηματικών διαδικασιών και τη βελτίωση της λειτουργικότητας των βιομηχανιών. Επιπλέον, η περαιτέρω προώθηση της ψηφιακής διακυβέρνησης έχει διπλό στόχο: τη διευκόλυνση της πρόσβασης των επιχειρήσεων στην πληροφόρηση και την παροχή e-υπηρεσιών που θα μειώσουν την ανάγκη για παραδοσιακές, χρονοβόρες διαδικασίες.

Παράλληλα, το YEEB αναγνωρίζει τη σημασία της ανάπτυξης εξειδικευμένων αγορών, οι οποίες θα επιτρέψουν την προώθηση πολιτικών που διαφοροποιούν τα κυπριακά βιομηχανικά προϊόντα. Με τον τρόπο αυτόν, θα αυξηθεί η προστιθέμενη αξία και η παραγωγικότητα, καθιστώντας τη βιομηχανία πιο ανταγωνιστική τόσο στο εγχώριο όσο και στο διεθνές πεδίο. Τέλος, η προσέλκυση τόσο εγχώριων όσο και άμεσων ξένων επενδύσεων κρίνεται απαραίτητη για την τόνωση της βιομηχανικής δραστηριότητας, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της τεχνολογικής καινοτομίας και στην αύξηση της παραγωγικότητας.

Προσέγγιση:

Για την υλοποίηση των παραπάνω στόχων, η στρατηγική προσέγγιση του YEEB εστιάζει σε συγκεκριμένες πρακτικές που θα επιταχύνουν την ψηφιοποίηση και απλοποίηση των διαδικασιών. Μέσα από τη μείωση του διοικητικού φόρτου, οι βιομηχανίες θα μπορούν να διαχειρίζονται τις υποχρεώσεις τους πιο αποτελεσματικά, εστιάζοντας στην επιχειρηματική τους δραστηριότητα. Παράλληλα, το YEEB θα προχωρήσει σε επαναξιολόγηση των υφιστάμενων Σχεδίων Χορηγιών και στον σχεδιασμό νέων, προσαρμοσμένων στις σύγχρονες ανάγκες της κυπριακής βιομηχανίας.

Η χαρτογράφηση της βιομηχανίας αποτελεί μία ακόμη σημαντική προσέγγιση που ενισχύει τη δυνατότητα αναγνώρισης στρατηγικών συνεργασιών, με σκοπό την προώθηση της βιομηχανικής συμβίωσης. Μέσω της χαρτογράφησης θα διευκολυνθεί η ανάπτυξη συνεργασιών που δημιουργούν οικονομίες κλίμακας, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα του τομέα.

Πρόσθετα, το YEEB προωθεί τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου διαχείρισης των βιομηχανικών περιοχών στη βάση καλών πρακτικών άλλων χωρών, στην τήρηση ηλεκτρονικού μητρώου βιομηχανικών περιοχών, καθώς και την ανάπτυξη νέου τύπου επιχειρηματικών υποδομών. Το YEEB στηρίζει τη διασφάλιση της συνέχισης της λειτουργίας των υφιστάμενων κρατικών βιομηχανικών περιοχών

Επίσης, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην προβολή και την ανάδειξη καινοτόμων λύσεων που προσφέρει η κυπριακή βιομηχανία. Η ανάδειξη αυτή δεν αποτελεί μόνο έναν τρόπο να ενισχυθεί η εικόνα της βιομηχανίας στο εξωτερικό, αλλά και ένα μέσο για να προσελκύσει επενδύσεις, να κερδίσει την εμπιστοσύνη των αγορών και να διασφαλίσει τη βιώσιμη ανάπτυξή της. Η Κυπριακή Βιομηχανία, μέσα από αυτές τις πρακτικές, στοχεύει να εδραιωθεί ως ένας αξιόπιστος, ευέλικτος

και ανθεκτικός τομέας, που μπορεί να προσαρμόζεται και να πρωτοπορεί στον διεθνή ανταγωνισμό.

Τέλος, κρίνεται απαραίτητη η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα μέσω της δημιουργίας εξειδικευμένων ομάδων εργασίας ανά τομέα βιομηχανίας, με στόχο την από κοινού ανάπτυξη πολιτικών, την αξιολόγηση προκλήσεων και την προώθηση στρατηγικών λύσεων για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διεθνοποίησης των κυπριακών επιχειρήσεων. Οι ομάδες αυτές θα λειτουργούν ως πλατφόρμες διαλόγου, στρατηγικού σχεδιασμού και χάραξης πολιτικών, συνεδριάζοντας τακτικά για την αξιολόγηση των αναγκών κάθε τομέα και την υλοποίηση στοχευμένων δράσεων.

6.2 Πράσινη Μετάβαση

Με την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας καθώς και την υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα, η πράσινη μετάβαση αποτελεί έναν από τους πρωταρχικούς στόχους για την κυπριακή βιομηχανία, καθώς εναρμονίζεται με τις παγκόσμιες απαιτήσεις για περιβαλλοντική βιωσιμότητα και κλιματική ουδετερότητα. Η ενσωμάτωση φιλικών προς το περιβάλλον πρακτικών και η μετάβαση σε ένα πιο βιώσιμο βιομηχανικό μοντέλο όχι μόνο ενισχύει την ανταγωνιστικότητα αλλά και διασφαλίζει τη συμβολή της βιομηχανίας στην αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης.

Στόχοι:

Ο βασικός στόχος της πράσινης μετάβασης είναι η επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας, ένα φιλόδοξο αλλά απολύτως αναγκαίο εγχείρημα για τη βιωσιμότητα του πλανήτη. Η βιομηχανία καλείται να προσαρμοστεί σε ένα πλαίσιο μειωμένων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, βελτιώνοντας τις ενεργειακές της πρακτικές και μειώνοντας το περιβαλλοντικό της αποτύπωμα. Αυτή η στροφή προς ένα πιο «πράσινο» μοντέλο αναμένεται να προσφέρει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα στις επιχειρήσεις που θα «αγκαλιάσουν» την αλλαγή και θα ενσωματώσουν νέες τεχνολογίες και πρακτικές στη λειτουργία τους.

Προσέγγιση:

Κίνητρα και φορολογικές ελαφρύνσεις για πράσινες επενδύσεις: Επανεξέταση του πλαισίου αποσβέσεων και φορολογικών ελαφρύνσεων με στόχο να καταστεί πιο ευέλικτο και ανταγωνιστικό όσον αφορά εκπτώσεις δαπανών και αποσβέσεων για επενδύσεις που σχετίζονται με επενδύσεις στους τομείς της πράσινης οικονομίας, της ενέργειας, ανταγωνιστικότητας (π.χ. επενδύσεις και μηχανήματα και εξοπλισμό), έρευνα & ανάπτυξη και της ψηφιοποίησης.

Οι φορολογικές ελαφρύνσεις και τα κίνητρα διευκολύνουν την εισαγωγή νέων τεχνολογιών και πρακτικών, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις να μειώσουν το ενεργειακό τους κόστος και να μειώσουν το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα. Παράλληλα, σε συνεργασία με εμπλεκόμενα Υπουργεία, κρίνεται απαραίτητη η επεξεργασία πρόσθετων φορολογικών κινήτρων και ελαφρύνσεων στη βάση καλών πρακτικών άλλων χωρών.

Εφαρμογή κυκλικής οικονομίας και προώθηση βιομηχανικής συμβίωσης: Ένας ακόμη βασικός άξονας της προσέγγισης αφορά την εφαρμογή κυκλικής οικονομίας, η οποία προωθεί την επαναχρησιμοποίηση πόρων και την ελαχιστοποίηση αποβλήτων. Μέσω της βιομηχανικής συμβίωσης, οι επιχειρήσεις μπορούν να συνεργαστούν για να ανταλλάσσουν υλικά, ενέργεια και

απόβλητα, δημιουργώντας αλυσίδες αξίας που μεγιστοποιούν την αποδοτικότητα και μειώνουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Τέλος, μέσω της επαναξιολόγησης των υφιστάμενων Σχεδίων Χορηγιών του YEEB, καθώς και νέων προγραμμάτων στήριξης, οι επιχειρήσεις θα έχουν τη δυνατότητα να προβούν σε επενδύσεις ενεργειακής αναβάθμισης των υποστατικών τους ή να εφαρμόσουν μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας στις δραστηριότητες τους συμπεριλαμβανομένης της αντικατάστασης ενεργοβόρου εξοπλισμού.

6.3 Ψηφιακή Μετάβαση

Η ψηφιακή μετάβαση αποτελεί κρίσιμο πυλώνα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και τη βιωσιμότητα της βιομηχανίας στην Κύπρο, με έμφαση στη χρήση νέων τεχνολογιών και στην ενσωμάτωση ψηφιακών λύσεων που θα βελτιώσουν την αποδοτικότητα και την ποιότητα των κυπριακών βιομηχανικών προϊόντων. Η ανάπτυξη και η ενσωμάτωση ψηφιακών τεχνολογιών είναι ουσιαστική για τη δημιουργία μιας έξυπνης, καινοτόμου και ανθεκτικής βιομηχανίας.

Στόχοι:

Ο βασικός στόχος της στρατηγικής για την ψηφιακή μετάβαση είναι η προώθηση της τεχνολογικής αναβάθμισης και η επιτάχυνση της ψηφιακής μετάβασης των επιχειρήσεων. Η στρατηγική αυτή αποσκοπεί στη βελτίωση της παραγωγικότητας, στην αύξηση της αποδοτικότητας και στη βελτίωση της ποιότητας των βιομηχανικών προϊόντων μέσω της ενσωμάτωσης ψηφιακών εργαλείων και συστημάτων. Η ψηφιακή μετάβαση συμβάλλει στην εναρμόνιση των βιομηχανιών με τις σύγχρονες τεχνολογικές απαιτήσεις, καθιστώντας τις πιο ευέλικτες και ανταγωνιστικές σε παγκόσμιο επίπεδο.

Προσέγγιση:

Ψηφιοποίηση και Απλοποίηση Διαδικασιών του YEEB: Το YEEB στοχεύει στη μείωση της γραφειοκρατίας και την απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών, μέσω της επίστευσης των ενεργειών για απλοποίηση διαδικασιών και εφαρμογή ψηφιακών λύσεων για την παροχή e-υπηρεσιών στις επιχειρήσεις. Μέσω ανάληψης στοχευμένων δράσεων και της εφαρμογής της αρχής «Μόνον Άπαξ» (once only Principle), επιδιώκεται η μείωση του διοικητικού φόρτου και του διοικητικού κόστους των βιομηχανιών σε ότι αφορά τις διαδικασίες εγγραφών, αδειοδοτήσεων λειτουργίας, υποβολής αιτήσεων και άλλων διαδικασιών του επιχειρείν.

Ψηφιακός μετασχηματισμός Κλάδου Χωροταξίας και Βιομηχανικών Περιοχών: Μέσω του επανασχεδιασμού των διαδικασιών του Κλάδου και της δημιουργίας μίας κατάλληλα διαμορφωμένης βάσης δεδομένων το YEEB επιδιώκει την δημιουργία ενός ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος για την αποτελεσματική διαχείριση των Συμβάσεων Μίσθωσης Βιομηχανικών Οικοπέδων εντός Βιομηχανικών Περιοχών.

Εκμετάλλευση Ευρωπαϊκού Κόμβου Ψηφιακής Καινοτομίας: Ο Ευρωπαϊκός Κόμβος Ψηφιακής Καινοτομίας DiGiNN αποτελεί μία ακόμη στρατηγική προσέγγιση για την αξιολόγηση και βελτίωση της ψηφιακής ωριμότητας των επιχειρήσεων. Ο Κόμβος συγχρηματοδοτείται από την Ε.Ε. (50%) και το ΥΕΚΨΠ (25%). Ο κόμβος προσφέρει στις επιχειρήσεις δωρεάν υπηρεσίες με στόχο την αξιολόγηση της ψηφιακής ωριμότητας και των ψηφιακών ικανοτήτων και κατ' επέκταση τον προσδιορισμό των αναγκών τους, επιτρέποντας έτσι στοχευμένες δράσεις π.χ. σε επενδύσεις ψηφιακές τεχνολογίες, ψηφιακές εκπαιδεύσεις.

Ενίσχυση ψηφιακής ασφάλειας: Καθώς η ψηφιακή μετάβαση αυξάνει την εξάρτηση των επιχειρήσεων από την τεχνολογία, η ενίσχυση της ψηφιακής ασφάλειας των βιομηχανιών αποτελεί αναγκαίο μέτρο για την προστασία των δεδομένων και των συστημάτων από κυβερνοαπειλές. Η στρατηγική περιλαμβάνει την προώθηση πρακτικών και εργαλείων που ενισχύουν την ανθεκτικότητα των επιχειρήσεων απέναντι σε ψηφιακές επιθέσεις, προστατεύοντας τα επιχειρηματικά τους συμφέροντα.

Τέλος, μέσω της επαναξιολόγησης των υφιστάμενων Σχεδίων Χορηγιών, καθώς και νέων προγραμμάτων στήριξης, το YEEB στοχεύει στην ενθάρρυνση των επενδύσεων σε ψηφιακή επιχειρηματικότητα και στην ενίσχυση του βαθμού ενσωμάτωσης της ψηφιακής τεχνολογίας στις επιχειρήσεις, συμβάλλοντας έτσι στις στρατηγικές επιδιώξεις του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Κύπρου για ενίσχυση και επιτάχυνση της ψηφιακής μετάβασης της Κυπριακής Οικονομίας.

6.4 Ανθρώπινο Δυναμικό και Δεξιότητες

Η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και των δεξιοτήτων του αποτελεί θεμέλιο λίθο για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας και τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά της. Η στρατηγική επικεντρώνεται στη δημιουργία ενός εργατικού δυναμικού με υψηλές δεξιότητες, που μπορεί να ανταποκριθεί στις σύγχρονες απαιτήσεις και να υποστηρίξει την καινοτομία και την παραγωγικότητα. Η ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου όχι μόνο εξασφαλίζει την ανάπτυξη της βιομηχανίας αλλά και ενισχύει την οικονομική ευημερία και κοινωνική συνοχή.

Στόχοι:

Οι βασικοί στόχοι αυτής της στρατηγικής περιλαμβάνουν την καλλιέργεια μιας ισχυρής επιχειρηματικής κουλτούρας που ενθαρρύνει την καινοτομία και την ευελιξία. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με τις πραγματικές ανάγκες της βιομηχανίας είναι επίσης κρίσιμη, ώστε οι νέοι εργαζόμενοι και οι επαγγελματίες να αποκτούν δεξιότητες που είναι άμεσα εφαρμόσιμες και ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Επιπλέον, η στρατηγική δίνει έμφαση στην ανάπτυξη δεξιοτήτων μέσω διαδικασιών αναβάθμισης δεξιοτήτων (Upskilling) και επανεκπαίδευση (Reskilling), που επιτρέπουν στο εργατικό δυναμικό να παραμένει ανταγωνιστικό σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο εργασιακό περιβάλλον.

Προσέγγιση:

Ανάπτυξη Σχεδίου Δράσης Δεξιοτήτων για τη Βιομηχανία: Το YEEB σχεδιάζει να αναπτύξει ένα Σχέδιο Δράσης Δεξιοτήτων, αξιοποιώντας τις μελέτες της ΑνΑΔ και του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΑΝ). Το σχέδιο αυτό θα εντοπίσει τις βασικές δεξιότητες που απαιτούνται από τη βιομηχανία και θα καθορίσει εκπαιδευτικές κατευθύνσεις, ενισχύοντας έτσι την προσαρμογή της εκπαίδευσης στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Οι μελέτες αυτές αφορούν:

- τη δημιουργία ενός Εθνικού Μηχανισμού Παρακολούθησης Αποφοίτων Ανώτερης Εκπαίδευσης στην Κύπρο με στόχο να παρέχει δεδομένα σε διαχρονική βάση για την είσοδο των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, τις εμπειρίες φοίτησής τους, καθώς και για τη διασύνδεση των προσφερόμενων Προγραμμάτων Σπουδών των Ιδρυμάτων Ανώτερης Εκπαίδευσης (ΙΑΕ) με την αγορά εργασίας
- τη συλλογή συγκρίσιμων δεδομένων ανάμεσα σε ευρωπαϊκές χώρες σε σχέση την επαγγελματική και κοινωνική πορεία των αποφοίτων Ανώτερης Εκπαίδευσης και

- την Εθνική Έρευνα Εργοδοτών για τη συλλογή δεδομένων σε σχέση με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας σε δεξιότητες και προσόντα.

Συνεργασία με ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς για δημιουργία Προγραμμάτων Φοίτησης και παροχή Στοχευμένων Πιστοποιήσεων: Η στρατηγική περιλαμβάνει την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ της βιομηχανίας, των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και της ΑνΑΔ για την παροχή εξειδικευμένων προγραμμάτων φοίτησης και πιστοποιήσεων. Τα προγράμματα αυτά θα σχεδιάζονται με στόχο να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της βιομηχανίας, παρέχοντας στους εργαζομένους τις εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται για την υποστήριξη των παραγωγικών διαδικασιών και την προώθηση της καινοτομίας.

Αναβάθμιση Δεξιοτήτων (Upskilling) και Επανεκπαίδευση (Reskilling): Υλοποίηση προγραμμάτων αναβάθμισης και επανεκπαίδευσης δεξιοτήτων για την κάλυψη των απαιτήσεων της βιομηχανίας σε τομείς αιχμής, ενισχύοντας την ευελιξία και την ανθεκτικότητα του ανθρώπινου δυναμικού.

Συνεργασία με ΑνΑΔ, Πανεπιστήμια και Κέντρα Αριστείας: Το ΥΕΕΒ θα συνεργάζεται με την ΑνΑΔ, πανεπιστήμια και κέντρα αριστείας για την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων που επικεντρώνονται στις εξαγωγικές δεξιότητες, τον ψηφιακό μετασχηματισμό και τη διεθνή δικτύωση. Αυτά τα προγράμματα θα επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να αναπτύξουν τις απαραίτητες δεξιότητες για την επιτυχημένη δραστηριοποίηση στις διεθνείς αγορές, εξοπλίζοντας τους συμμετέχοντες με εργαλεία και γνώσεις που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες.

6.5 Ενίσχυση πρόσβασης σε Χρηματοδότηση

Η πρόσβαση σε χρηματοδότηση είναι κρίσιμος παράγοντας για την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ) στην Κύπρο, οι οποίες αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της βιομηχανικής οικονομίας. Η ενίσχυση των χρηματοδοτικών πόρων για τις ΜμΕ προωθεί την καινοτομία, ενθαρρύνει τις επενδύσεις σε νέες τεχνολογίες και υποστηρίζει την ενεργειακή απόδοση, ενισχύοντας έτσι τη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα του βιομηχανικού τομέα.

Στόχοι:

Ο κύριος στόχος της στρατηγικής είναι η διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜμΕ σε χρηματοδοτικά εργαλεία και πόρους, προκειμένου να υποστηριχθεί η ανάπτυξή τους και να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητά τους. Οι ΜμΕ συχνά αντιμετωπίζουν εμπόδια όσον αφορά την εξασφάλιση κεφαλαίων για να επενδύσουν σε καινοτόμα έργα ή να βελτιώσουν την ενεργειακή τους αποδοτικότητα. Ως εκ τούτου, η στρατηγική επικεντρώνεται στην εξασφάλιση επαρκών χρηματοδοτικών εργαλείων που είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες και τις δυνατότητες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Προσέγγιση:

Σύσταση και λειτουργία Εθνικού Οργανισμού Ανάπτυξης Επιχειρήσεων: Στο πλαίσιο της στρατηγικής, κρίνεται ότι η εξαγγελία της Κυβέρνησης για η σύσταση ενός εξειδικευμένου Φορέα Ανάπτυξης Επιχειρήσεων αποτελεί βασικό βήμα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση. Ο φορέας αυτός θα λειτουργεί ως κεντρικό σημείο υποστήριξης για τις ΜμΕ, προσφέροντας καθοδήγηση και πληροφορίες για τις διαθέσιμες χρηματοδοτικές επιλογές, καθώς και εξειδικευμένες υπηρεσίες που θα ενισχύσουν τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων.

Οικονομική στήριξη μέσω ESCO για ενεργειακή απόδοση: Οι Energy Service Companies (ESCOs) προσφέρουν ένα αποτελεσματικό εργαλείο χρηματοδότησης για τις ΜμΕ, επιτρέποντας τους να εφαρμόσουν έργα ενεργειακής απόδοσης χωρίς την ανάγκη προκαταβολικών κεφαλαίων. Μέσω των ESCOs, οι επιχειρήσεις μπορούν να επωφεληθούν από ενεργειακά αποδοτικές λύσεις, οι οποίες μειώνουν τα λειτουργικά τους κόστη και βελτιώνουν την περιβαλλοντική τους απόδοση, χωρίς να δεσμεύουν τα δικά τους κεφάλαια.

Ενίσχυση τραπεζικών εργαλείων χρηματοδότησης για ΜμΕ: Η στρατηγική ενθαρρύνει την ενεργότερη συμμετοχή των τραπεζικών ιδρυμάτων στην κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών των ΜμΕ. Οι τράπεζες καλούνται να αναπτύξουν νέα εργαλεία χρηματοδότησης, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των κυπριακών επιχειρήσεων, όπως ευνοϊκούς όρους δανεισμού και στοχευμένες πιστωτικές διευκολύνσεις. Με αυτόν τον τρόπο, οι ΜμΕ θα μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση σε ρευστότητα και κεφάλαια που θα υποστηρίξουν την επιχειρηματική τους ανάπτυξη.

Καταπολέμηση του χρηματοοικονομικού αναλφαβητισμού: Διοργάνωση σεμιναρίων χρηματοοικονομικού αλφαβητισμού με στόχο την παροχή πρακτικών γνώσεων και δεξιοτήτων σε θέματα χρηματοοικονομικού αλφαβητισμού, προσφέροντας στις επιχειρήσεις την ευκαιρία να αλληλοεπιδράσουν με ειδικούς του τομέα και να αποκτήσουν πολύτιμες γνώσεις και εμπειρίες.

6.6 Διεθνοποίηση της Κυπριακής Βιομηχανίας

Η διεθνοποίηση της κυπριακής βιομηχανίας αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα για την ενίσχυση της εξαγωγικής ικανότητας των επιχειρήσεων και τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της κυπριακής οικονομίας. Η υποστήριξη των επιχειρήσεων για να εισέλθουν και να αναπτυχθούν σε διεθνείς αγορές, συμβάλλει στην οικονομική ευημερία, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ενίσχυση της διεθνούς εικόνας της Κύπρου. Η αποτελεσματική είσοδος και καθιέρωση σε ξένες αγορές απαιτεί συντονισμένη προσέγγιση, στοχευμένα εργαλεία υποστήριξης και προβολής, καθώς και διαρκή ενίσχυση της εξωστρέφειας των κυπριακών προϊόντων και υπηρεσιών.

Στόχοι

Ο στόχος είναι η ενίσχυση της διεθνοποιημένης παρουσίας των κυπριακών επιχειρήσεων μέσα από ένα συνεκτικό και σύγχρονο πλαίσιο στρατηγικών, μηχανισμών υποστήριξης και προωθητικών εργαλείων, με σκοπό την αύξηση της εξαγωγικής δραστηριότητας, την προσέγγιση νέων αγορών και την καθιέρωση της Κύπρου ως χώρας παραγωγής ποιοτικών και αυθεντικών προϊόντων.

Προσέγγιση

Η προσέγγιση βασίζεται στην υλοποίηση πέντε αλληλένδετων δράσεων:

Σχεδιασμός Εθνικής Στρατηγικής Εξαγωγών, για τη διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου που θα συνδέει κυβερνητικές πολιτικές με στοχευμένες δράσεις στήριξης σε επίπεδο επιχειρήσεων και οικοσυστήματος. Η στρατηγική αυτή θα περιλαμβάνει ανάλυση αγορών, ανάπτυξη δεξιοτήτων των εξαγωγέων, ενίσχυση της εικόνας της Κύπρου και αξιοποίηση της οικονομικής διπλωματίας.

Εκσυγχρονισμός του τρόπου λειτουργίας των Κυπριακών Εμπορικών Κέντρων και των δομών υποστήριξης εξαγωγών, μέσα από μελέτη καλών πρακτικών και ανασχεδιασμό των δομών (Export Help Desk, Κλάδος Προώθησης Εξαγωγών), με στόχο τη δημιουργία ενός ενιαίου, σύγχρονου

Κλάδου Υποστήριξης Εξαγωγών που θα παρέχει στοχευμένη πληροφόρηση και ενίσχυση της επιχειρηματικής δικτύωσης.

Αξιολόγηση και ο επανασχεδιασμός των Σχεδίων Στήριξης για επιχειρήσεις με εξαγωγική δυναμική, με έμφαση στις ΜΜΕ και σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε τομείς με εξαγωγική προοπτική. Τα νέα σχέδια θα περιλαμβάνουν ενίσχυση συμμετοχής σε εκθέσεις, υπηρεσίες mentoring, πρόσβαση σε εξειδικευμένες πληροφορίες και αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων.

Δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας υποστήριξης εξαγωγών, η οποία θα λειτουργεί ως σημείο αναφοράς για τις κυπριακές επιχειρήσεις, παρέχοντας οδηγούς εξαγωγών, εργαλεία αυτοαξιολόγησης, έρευνες αγοράς, πληροφορίες για κανονιστικά πλαίσια και τη δυνατότητα ηλεκτρονικής διαχείρισης αιτήσεων για σχέδια στήριξης.

Δημιουργία Εθνικής Οπτικής Ταυτότητας – Products of Cyprus Branding, η οποία θα προβάλλει τη μοναδικότητα, την αυθεντικότητα και την ποιότητα των κυπριακών προϊόντων στις διεθνείς αγορές. Η πρωτοβουλία αυτή αποσκοπεί στην ενίσχυση της αναγνωρισιμότητας, την προστασία από απομιμήσεις και την ενίσχυση της εγχώριας και διεθνούς ζήτησης.

Μέσω αυτών των δράσεων, η Κύπρος υιοθετεί μια σύγχρονη, στοχευμένη και συστηματική προσέγγιση για την ενίσχυση της διεθνοποίησης της βιομηχανίας της, προσφέροντας στις επιχειρήσεις τα εργαλεία και την υποστήριξη που απαιτούνται για βιώσιμη εξαγωγική ανάπτυξη.

7 Καταληκτικά Σχόλια

Η στρατηγική για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και διεθνοποίησης της κυπριακής βιομηχανίας θέτει τα θεμέλια για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ανθεκτικότητα του τομέα. Με την εφαρμογή των προτεινόμενων δράσεων, η Κύπρος στοχεύει να καταστεί ένα κέντρο βιομηχανικής καινοτομίας, ικανό να ανταποκριθεί στις σύγχρονες περιβαλλοντικές και τεχνολογικές προκλήσεις, ενώ παράλληλα θα επεκτείνει την παρουσία της στις διεθνείς αγορές. Η συνεργασία ανάμεσα σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, η συνεχής βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού και η ενσωμάτωση των αρχών της κυκλικής οικονομίας αποτελούν κρίσιμους παράγοντες επιτυχίας. Συνεπώς, η υλοποίηση της πολιτικής αυτής δεν εξυπηρετεί μόνο την οικονομική ευημερία αλλά και τη συνολική κοινωνική πρόοδο της χώρας, καθιστώντας τη βιομηχανία έναν πυλώνα για το μέλλον της κυπριακής οικονομίας.